

Laimi syntyi Vetelissä vuonna 9.4.1911 Kasperin ja Anna Elfiina (Fiina) Salmelan vanhimpana tyttärenä. Perheeseen syntyi pian uusi vauva ja isoäiti, Uudentuvan mummu, otti Laimin hoidettavakseen pitkiä aikoja; omalla äidillä oli liikaa työtä lasten- ja karjanhoidossa. Mummusta tuli kuin toinen äiti. Sitä aikaa Laimi muisteli lämmöllä.

Laimi kävi kansakoulun ja oli oikein hyvä oppilas. Hengellisen vakaumuksensa –uskonsa- Laimi sai kotoa, joka oli syvästi kristitty. Fiina-äiti oli hiljainen ja arka, mutta isä turvallinen, oikeudenmukainen ja lapsia rakastava. Isältään Laimi sanoi oppineensa armon käsitteen ja lujan luottamuksen Taivaan Isään.

Laimi olisi halunnut opettajaksi kuten tätinsä Fanni ja Laina, sedät Antti ja Alfred sekä Sulo-veli. Laimi kävi Limingan kansanopiston ja pyrki seminaariin, mutta ei liian vähän valmentautuneena päässyt. Hänen haluttiin auttavan kotitöissä –erityisesti karjanhoidossa, mistä työstä hän ei suuremmin välittänyt, vaikka pitikin elämistä ja kiintyi lehtiin. Hän ei päässyt toiveammattiinsa, mutta sai olla jaksoja opettaja-tätinsä Lainan sijaisena ja nautti siitä. Oman opintien katkeaminen on vaikuttanut siihen, että Laimi halusi kouluttaa kaikki lapsensa niin pitkälle kuin he halusivat.

Rippikoulu-aika oli Laimille merkittävä. Silloin hän solmi ystävyys-suhteita kirkonkylän nuorten kanssa. Se oli myös hengellisessä mielessä suuntaa-antava. Hän puhui usein rippipappi Lehtolasta. Laimi oli perustamassa Vetelissä Suomen luterilaisen evankeliumiyhdistyksen (SLEY) Räyriingin osastoa. Hän toimi siellä sihteerinä ja lauloi kuorossa. Tulevalta aviopuolisoltaan Laimi edellytti, että tämä olisi uskovaan, keskustelutaitoinen ja älykäs. Maallinen omaisuus jäi toisarvoiseksi, kun kuvaan ilmaantui Veikko Toivola. Laimi oli hyvin sosiaalinen ja halusi olla ihmisten keskuudessa sekä nähdä maailmaa.

Kuitenkin ensimmäinen Laimin ja Veikon oma koti oli ”Korpelan takana”, johon Veikko raivasi pellot, rakensi tuvan ja navetan. Siellä asumisesta Laimilla oli kohtalaisen raskaita muistoja, koska hän joutui paljon olemaan yksin, hoitamaan lapset ja karjan. Veikko kävi sahalla töissä. Tuohon aikaan syntyivät neljä lasta: Eeva, Paavo, Annikki ja Varpu. Kun sota vei Veikon rintamalle, Laimi oli osan ajasta lasten kanssa Salmelassa.

Kuuden vuoden kuluttua ostettiin pientila läheisestä Finnilän kylästä. Laimin Nelma-täti muutti Korpelaan. Veikko oli palannut sodasta. Siirtolaisväkeä kulki kylän läpi. Kaksi sällalaisperhettä oli majoitettuna Toivolan ahtaisiin tiloihin. Elettiin taloudellisesti niukkaa aikaa. Veikko löysi työpaikan Muhokselta Pohjolan Poikakodin työnjohtajana. Perhe asui siellä yli kaksi vuotta ja viides lapsi, Anja syntyi. Laimi viihtyi hyvin ja oli pettynyt, kun

Veikko halusi palata Veteliin. Asetuttiin asumaan samaan taloon Räyringissä, mistä oli lähdetty. Lapset kävivät koulua. Syntyi kuudes lapsi, Alpo. Kylällä oli hengellistä herätystä, niin kuin sodan jälkeen monissa paikoissa. Veikko oli puhuja ja eräänlainen hengellinen johtaja. Laimi arvosti sitä ja piti herätystä tärkeänä. Hän kärsi siitä, että ei itse päässyt pienten lasten takia riittävästi mukaan hengellisiin tilaisuuksiin. Laimi koki tärkeänä asiana, että lapset pääsevät oppikouluun. Matka Räyringistä Kainuuseen oli liian pitkä. Sen vuoksi muutettiin Vetelin Tunkkarille Pyhtilän Pappilaan.

Siitä lähtien Laimin ja Veikon keskeinen tavoite oli lasten kouluttaminen. Vetelissä oli vain keskikoulu. Vanhin lapsista aloitti lukion äidin veljen luona Keravalla. Laimin oli jälleen laitettava omat toiveet – valoisa huone ja puutarha – sivuun. Halu saada perhe yhteen, ja järjestää jäljessä kasvaville myös lukiokoulutus, oli vahvempi. Vuoden kuluttua muutettiin Lapualla aivan koulun tuntumaan. Veikko sai kutsun Lapualle työhön, jota hän piti tärkeänä. Hänestä tuli SLEY:n etelä-Pohjanmaan piirisihteeri, saarnaaja. Perhe sai asunnon rukoushuoneelta. Myös Laimille muutto merkitsi uuden elämän alkua.

Asunto oli tosin ahdas ja tulot niukat, mutta rukoushuoneella elettiin tapahtumien keskipisteessä. Elämä oli vilkasta ja syntyi paljon uusia ihmissuhteita. Lapset kävivät oppikoulun ja kirjoittivat ylioppilaaksi, paitsi nuorin, joka lähti opistotietä insinööriksi. Eevasta, Varpusta ja Anjasta tuli opettajia, Paavosta ja Annikista teologeja. Laimi oli kiitollinen nähdessään lastensa ja heidän lastensa sijoittumisen yhteiskuntaan. Vielä lastenlastenkin perheissä on teologeja, muusikoita, opettajia, insinöörejä ja finanssialan edustajia.

Lasten lähdettyä kotoa Laimi ja Veikko muuttivat Lapualla vanhimman tyttärensä ja hänen miehensä Väinön rakentamaan taloon. Heille oli siihen suunniteltu oma siipirakennus. Seurasi sukukeskeinen aika. Vietettiin monet juhlat ja lapset perheineen vierailivat siellä. Tätä suurperhettä kohtasi suru, kun 5-vuotias Helena kuoli tapaturmaisesti liikenteessä kodin lähellä. Laimin toive päästä liikkumaan toteutui, kun hän suoritti 60-vuotiaana ajokortin ja ajeli Fiat 600:lla. Hän teki matkan Israeliin Varpun ja lasten sekä Minnan kanssa tämän abiturienttivuonna, pääsi Mallorcalle Eevan perheen kanssa, matkusti Keniaan yksin kielitaidottomana Annikin perheen vieraaksi ja Anjan perheen luo Müncheniin. Laimin ja Veikon tavoite, oma osake, toteutui kun he ostivat Lapualla rivitaloasunnon. Se oli heidän viimeinen yhteinen kotinsa. Veikko hoiti Laimia. Laimin lonkka oli

leikattu useaan kertaan ja liikkuminen oli rajoittunutta. Veikon sydänvamma todettiin rintamalla saaduksi, joten he saivat sotainvalidin kuntoutusta ja apua. Eeva perheineen oli tärkeä taustatuki. Kovana iskuna Laimi koki väyvänsä Väinön äkillisen kuoleman. Eeva muutti Helsinkiin. Laimi jäi Tampereelle Anjan perheeseen.

Kun Anjan seurasi miestänsä vuodeksi Espanjaan töihin, Laimi muutti Tuusulaan siksi ajaksi Annikin luo. Intervallihoidossa siellä Laimi tutustui Tuuskotoon, josta Laimi sai oman huoneen. Siellä hän itse nukkui pois. Laimi on ollut elämänsä aikana monelle hengellinen äiti jopa kirjeenvaihdon välityksellä ja miehensä tuki evankeliumin työssä. Veikon kuoleman jälkeen Laimi oli keskeinen suvun koossapitävä henkilö. Omaan tilanteeseensa hän suhtautui aina luottavasti. Hän puhui mielellään Jumalan huolenpidosta, ei pelännyt kuolemaa vaan odotti sitä uskoen iankaikkiseen elämään.

Kuva 1. Laimi Toivola os Salmela 50-vuotisjuhlissaan

Laimin ja Veikon lapsista Paavo opiskeli rovastiksi ja toimi Jyväskylän maaseurakunnan kappalaisena. Annikki opiskeli myös teologiaa ja valmistui lehtoriksi seurakuntaan, mutta siirtyi lähetystyöhön Keniassa ja Sambiassa. Varpu valmistui äidinkielen opettajaksi ja erityisopettajaksi. Hän opiskeli myös musiikkitiedettä ja teki sivutoimisen kanttorin tutkinnon. Anjasta valmistui tekstiilityön lehtoriksi. Opetustyön vastapainona hänen luovuutensa puski esiin kirkkotekstiilien suunnitteluna ja kuvataiteena. Alpo opiskeli koneinsinööriksi ja teki päivätyön metsä- ja maansiirtokoneiden parissa. Ensimmäiset vuosikymmenet hän palveli teollisuutta tuotekehitys-, huolto- ja vientitehtävissä, eläkeiän lähestyessä myös oman alan yrittäjänä. Suvulle ominaiseen tapaan hän pätevoityi myös opettajan tehtäviin ja koulutti työttömyyden uhkaamista metsureita metsäkoneen kuljettajia.